

Vergaderjaar 2001–2002

25 271

Implementatie van de Algemene bijstandswet

Nr. 16

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 januari 2002

Naar aanleiding van het verzoek van de heer Van Bommel tijdens de Regeling van werkzaamheden d.d. 24 januari 2002 om inzicht te geven in de redenen van stopzetting van de bijstandsuitkeringen in Rotterdam, de ernst van die redenen en de situatie in Amsterdam en in andere steden, bericht ik u het volgende.

Belangrijke uitgangspunten van de Algemene bijstandswet (Abw) zijn dat uitsluitend bijstand wordt verstrekt aan degenen die daarop daadwerkelijk recht hebben en dat de wet voor de uitkeringsgerechtigden een activerende werking moet hebben. Deze uitgangspunten hebben hun neerslag gevonden in onder meer de artikelen 65 en 66 van de Abw.

In artikel 65 Abw is de aantoonplicht van de belanghebbende uitgewerkt. Van degene die aan de overheid een uitkering vraagt om in zijn bestaan te voorzien, wordt verlangd dat hij voldoende gegevens en inlichtingen verstrekt die het de gemeente mogelijk maken te beoordelen of inderdaad recht op bijstand bestaat. Deze aantoonplicht geldt bij de indiening van de aanvraag maar ook bij de vereiste beoordelingen of voortzetting van het recht nog gerechtvaardigd is.

Artikel 66 regelt de onderzoeksverplichtingen van de gemeenten, waaronder de periodiek uit te voeren heronderzoeken. Bij heronderzoeken wordt niet alleen de voortzetting van het recht op bijstand beoordeeld maar ook de mogelijkheden van de belanghebbende om door arbeid in dienstbetrekking zelfstandig in het bestaan te kunnen voorzien alsmede de wijze waarop deze mogelijkheden vergroot kunnen worden. Met de recent inwerking getreden SUWI-wetgeving blijft de aantoonplicht onverminderd bestaan en wordt de activerende werking van het stelsel, en derhalve ook van de Abw, versterkt.

Indien de belanghebbende de voor de verlening van bijstand van belang zijnde gegevens of de gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig heeft verstrekt en hem dit te verwijten valt, dan wel indien de belanghebbende anderszins onvoldoende medewerking verleent aan een

onderzoek naar het recht op bijstand en de reïntegratiemogelijkheden, moeten burgemeester en wethouders, op grond van artikel 69 Abw, het recht op bijstand opschorten.

Wanneer de betrokkene het verzuim niet binnen de daarvoor gegeven termijn herstelt dient het recht op bijstand te worden ingetrokken. Wanneer de betrokkene alsnog de vereiste medewerking verleent dan wordt de uitkering hersteld en wordt alsnog een sanctie opgelegd.

In het kader van de afspraken die ik heb gemaakt met gemeenten over de Agenda voor de Toekomst zijn gemeenten bezig om hun bestanden door te lichten teneinde een ieder die daarvoor in aanmerking komt een passend aanbod te doen. In dat kader zijn ook de eerder genoemde Abw-artikelen van toepassing. Gebleken is dat gemeenten daarbij met cliënten te maken krijgen die niet (tijdig) of onvoldoende meewerken aan heronderzoeken of (een onderzoek naar) reïntegratiemogelijkheden. In deze situaties, waarvan onder meer in Amsterdam en Rotterdam sprake is, zullen op grond van de Abw in voorkomende gevallen de uitkeringen moeten worden opgeschort en waar nodig worden beëindigd.

Naar aanleiding van de vraag van de heer Harrewijn wat de verwachte effecten zijn, merk ik op dat hier de wet wordt toegepast. Een consistente en adequate uitvoering van de wet maakt duidelijk dat men zich aan de wet moet houden en leidt er tevens toe dat er ook cliënten zijn die alsnog voldoen aan hun verplichtingen op grond van de Abw. Van die duidelijkheid, zo mag verwacht worden, zal een positief effect uitgaan op de naleving van de Abw.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. A. F. G. Vermeend